

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

*К.П. Кузнецова, здобувач вищої освіти
О.С. Літвінов, канд. екон. наук, доцент
Одеський національний економічний університет*

У сучасних ринкових умовах виживання будь-якої фірми, її стійке положення на ринку товарів і послуг визначається рівнем конкурентоспроможності. Проблеми визначення сутності та факторів конкурентоспроможності продукції та підприємства загалом є предметом багатьох, в тому числі, авторських досліджень [1-4]. Серед факторів конкурентоспроможності продукції підприємства головними є ціна і якість. Зменшення ціни при незмінному натуральному обсязі виробництва призводить до скорочення обсягу прибутку підприємства, тому із часом все більшої значущості набуває другий фактор – фактор підвищення якості продукції. Як зафіксовано у міжнародному стандарті, під якістю продукції слід розуміти сукупність її властивостей і характеристик, які надають їй здатності задовольняти певні потреби споживачів [5].

Одним з головних завдань в процесі управління якістю продукції є здійснення оцінки її рівня, під якою розуміють відносну величину, засновану на порівнянні сукупності показників її якості з відповідною сукупністю базових або еталонних показників. Оцінка рівня якості необхідна для планування якості і встановлення цін, проводиться відповідальними за управління якістю підрозділами підприємства [6, с. 8]. За результатами оцінки рівня якості існує можливість здійснити порівняльний аналіз із еталонними значеннями, або із рівнем якості продукції підприємства у минулі періоди або із рівнем якості продукції конкурентів.

В разі, якщо рівень якості продукції підприємства є недостатнім або знижується протягом часу, постає необхідність прийняття заходів щодо його підвищення. Важливим питанням є вибір методів підвищення якості продукції підприємства. В науковій спільноті прийнято виділяти три групи методів підвищення якості продукції: технічні, організаційні, соціальні та економічні. Технічні методи передбачають використання досягнень науки і техніки при проектуванні продукції, впровадження новітньої технології виробництва і суворе дотримання технологічної дисципліни, забезпечення належної оснащеності виробництва, вдосконалення застосовуваних стандартів і технічних умов і ін. Організаційні методи уможливають ефективне використання техніки і технологій завдяки управлінським засобам впливу та організації праці персоналу. В якості таких методів можна виділити впровадження сучасних форм та інструментів організації виробництва і управління, вдосконалення контролю і розвиток масового самоконтролю на всіх стадіях виробництва продукції. Економічні методи підвищення якості продукції підприємства включають використання узгодженої системи прогнозування і планування необхідного рівня якості виробів, встановлення прийнятних цін для споживачів на окремі види товарів, використання ефективної мотивації всіх категорій персоналу підприємства, проведення кадрової політики, адаптованої до ринкових умов господарювання.

Перелік посилань:

1. Літвінов О.С. Ефективність витрат на оплату праці як фактор конкурентоспроможності підприємства / О.С. Літвінов, О.О. Сукач // *Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення* : [монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового]. – Одеса : Атлант, 2013. – с.459-470.
2. Літвінов О.С. Управління нематеріальними активами як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства / О.С. Літвінов, К.О. Анохіна // *Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення* : монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – С.290-313.
3. Літвінов О.С. Вплив органів державної влади на діяльність промислових підприємств як один із зовнішніх факторів їх конкурентоспроможності / О.С. Літвінов, Д.Д. Радулов // *Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення* : [монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового]. – Одеса : Атлант, 2013. – С.250-269.
4. Літвінов О.С. Управління конкурентоспроможністю підприємств з урахуванням впливу органів державної влади / О.С. Літвінов, А.С. Мішкевич // *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2016. – с.131-145.
5. Міжнародний стандарт якості ISO 8402. – Режим доступу: http://stroysvoimirukami.ru/iso-8402-94/#gost_text
6. Темасова Г. Н. Управление качеством. – 2011. – С. 46. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.fzo.timacad.ru/dis/ukp/ukp-dop2.pdf>